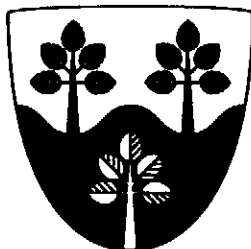

REBILD KOMMUNE

BILAG

Børne- og Ungdomsudvalget

Mødedato:

Onsdag den 05-09-2007.

Mødetidspunkt:

15:00.

Sted:

Mødelokale 1, Terndrup Rådhus.

Høringssvar vedr. beskrivelse af vejledningstilbud til familier med handicappet barn

Handicaprådet vil indledningsvist gerne rose den fremlagte beskrivelse. Det har været en beskrivelse som i årevis har været efterlyst af handicaporganisationerne.

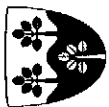
Handicaprådet er utrolig positiv overfor beskrivelsen og skal derfor alene komme med et par enkelte bemærkninger til beskrivelsen.

1. For nyfødte børn skal vejledningstilbuddet gives indenfor det første leveår, mens det for børn der erhverver handicaps skal gives inden for et år efter viden om handicappet. Børn som erhverver et handicap bør i den forbindelse ligestilles med børn med medfødte handicaps.
2. Det er vigtig i forhold til processen at få inddraget flest mulige også eksterne personer, som kan bidrage til forløbet. Her tænkes eksempelvis på eksterne læger.
3. Herudover kunne det ønskes at det blev yderligere præciseret, hvem der er tovholder/rådgiver i forhold til den enkelte familie.

Handicaprådet har ikke yderligere bemærkninger, men vil endnu engang gerne rose arbejdet.

På vegne af Handicaprådet.

Solveig Værum Nørgaard

Mål 3 (side 12 i Sammenhængende Børnepolitik)

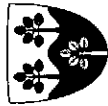
Operationaliserings- og planlægningskema

<u>Politiske mål</u>	<u>Indsats:</u>	<u>Resultat:</u>	<u>Effekt:</u>
<p>Beskriv her de ressourcer, der skal til for at gennemføre de planlagte indsatser.</p> <ul style="list-style-type: none"> I første omgang indenfor eksterne personaleressourcer. I forbindelse med budgetforhandlingerne 2009, vurderes om der er behov for ansættelse af yderligere rådgivertimer. 	<p>Beskriv den/de indsats(er), der iværksættes med henblik på opnåelse af den ønskede effekt.</p> <p><u>Indsats for nyfødte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> I løbet af barnets første leve-måned skal sundhedsplejersken tilbyde forældre, der har født et handicappet barn kontakt med rådgivergruppe. Rådgivergruppen tilbyder 2 samtaler/vejledningsmøder indenfor barnets første 3 levemå-neder. Rådgivergruppen tilbyder der-udover, hvis behov, yderligere 3 vejledningsmøder indenfor bar-nets første leveår. 	<p>Beskriv her del/de resultat(er), der skal opnås og som er en forudsæt-ning for opnåelse af effekten.</p> <ul style="list-style-type: none"> Der skal være tilbud om råd og vejledning til handicappede børn og deres familier, som kan være med til at sikre en kvalificeret indsats, der tager udgangspunkt i det enkelte barns behov. Den udvidede systematiserede indsats skal igangsættes se-nest 1. januar 2008. 	<p>Beskriv her den effekt, der ønskes opnået med det politiske mål, her-under hvilke indikatorer, der evt. vælges for effekten.</p> <p>Rebild Kommune ønsker at sikre bedst mulige opvækstvilkår for handicappede børn, så de på trods af deres individuelle vanskeligheder kan opnå muligheder for personlig udfoldelse, udvikling og sundhed.</p> <p>Indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> At forældre via kommunens øgede indsats på området ople-ver sig veinformeret og bedre rustet til at varetage forældrerol-len til et handicappet barn. At der er overensstemmelse mellem kommunens tilbud, den

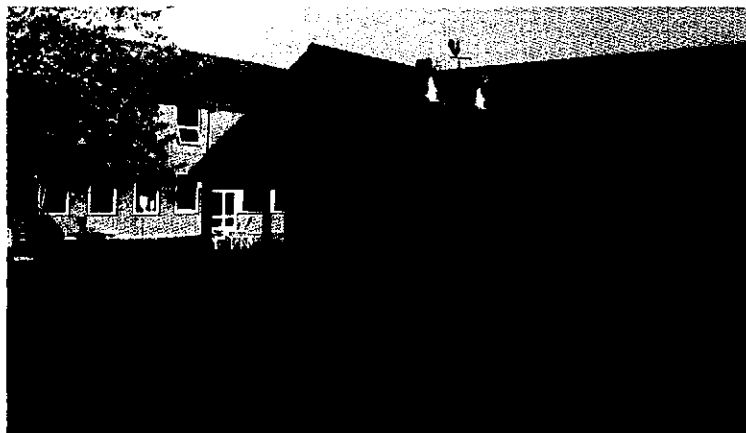

enkeltsagsniveau. <ul style="list-style-type: none"> • Gruppelider indsamler data ved hjælp af skemaerne på enkelt-sagerne. • Dataene videregives til afdelingsleder.	keltsagsniveau. <ul style="list-style-type: none"> • Gruppelider indsamler data ved hjælp af skemaerne på enkelt-sagerne. • Dataene videregives til afdelingsleder.	dersøge der udsendes til forældrene. <ul style="list-style-type: none"> • Gruppelider indsamler antallet af forældre der har modtaget tilbuddet om vejledningssmøder.	søge se der udsendes til forældrene.
Termin:			
Ressourcer:			
Angiv her fristen for indsamlingen af dataene. <ul style="list-style-type: none"> • Dataene indsamlet juli 2008.	Angiv her fristen for indsamlingen af dataene. <ul style="list-style-type: none"> • Dataene indsamles juli 2008.	Angiv her fristen for indsamlingen af dataene. <ul style="list-style-type: none"> • Spørgeskemaundersøgelsen gennemføres i sidste kvartal 2008.	Angiv her fristen for indsamlingen af dataene. <ul style="list-style-type: none"> • Spørgeskemaundersøgelsen gennemføres i sidste kvartal 2008.
Indsats:		Effekt:	

Børne- og Ungdomsudvalget
Rebild Kommune
Att. skolechef Per Larsen

Børne- og Ungdomsudvalget
22. august 2007
Mødet den: 5/9-2007
Sag nr.: 6-35217

ANSØGNING

Skolebestyrelsen søger herved om økonomisk støtte til et to-årigt forskningsprojekt sammen med Danmarks Pædagogiske Universitet i København.

Det drejer sig om følgende beløb: 2008: 167.500 kr. og i 2009: 227.500 kr. jf. projektbeskrivelsen.

Projektbeskrivelse:

"Hvordan kan folkeskolen bidrage til, at alle unge gennemfører en ungdomsuddannelse"?
"Et casestudie af praktiske fag i folkeskolen i Rebild Kommune".

Målet er, at 95 % af de unge får en uddannelse mod nu ca. 80 % på landsplan.

Bemærk: Projektet er nytænkning, enestående i Danmark og forbeholdt Rebild Kommune.

Rebild Kommune vil derfor efterfølgende kunne gå foran og blive referencekommune.

Problemstilling:

Formålet med projektet er ud fra erfaringerne på Bavnebakkeskolen og i samarbejde med kommunens andre skoler at besvare følgende spørgsmål:

1. Hvilket samspil er der mellem elevernes læring i på den ene side de praktiske fag og erhvervspraktikken og på den anden side de boglige fag?
  - a. Bruger eleverne viden og kunnen fra de praktiske fag og erhvervspraktikken i de "boglige" fag, og fremmer denne brug tilegnelsen i disse fag?
  - b. Bruger eleverne viden og kunnen fra de "boglige" fag i de praktiske fag og erhvervspraktikken, og fremmer denne brug tilegnelsen af praktisk kompetencer?
2. Har de praktiske fag og erhvervspraktikken indflydelse på elevernes selvtillid med hensyn til uddannelse?
3. Hvilken effekt har erhvervsklassen og undervisningen i de praktiske fag på elevernes søgning til ungdomsuddannelse efter folkeskolen.
4. Hvordan kan kommunens folkeskoler generelt bidrage til, at flest muligt unge gennemfører en ungdomsuddannelse?

Bilag:

- 10.08.2007: Projektbeskrivelse fra professor Per Fibæk Laursen, DPU.
- 07.08.2007: Skoleinspektør Torben Rune, Ø.H. og undertegnede til møde på DPU i København.
- 15.06.2007: Orienteringsskrivelse til Børne- og Ungdomsudvalget.
- 14.05.2007: Dagsorden og deltagerliste ved møde med Per Fibæk Laursen på Bavnebakkeskolen.
- 14.05.2007: Referat af mødet med Per Fibæk Laursen.
- 05.03.2007: Forslag fra Arne Sloth Kristoffersen til Per Fibæk Laursen om forskningsprojekt.
- Bemærk: Eksempel på én af flere eksterne reaktioner. – Aalborg Seminarium.

Med venlig hilsen

Arne Sloth Kristoffersen
Skoleinspektør

John Hansen
Formand for skolebestyrelsen

Per Fibæk Laursen, professor
Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Århus Universitet
10. 8. 2007

Projektbeskrivelse

Hvordan kan folkeskolen bidrage til, at alle unge gennemfører en ungdomsuddannelse? Et casestudie af praktiske fag i folkeskolen i Rebild Kommune.

Baggrund

Gennem adskillige årtier har det været et højt prioriteret uddannelsespolitisk mål i Danmark, at flere unge skal gennemføre en kompetencegivende uddannelse. Den nuværende regering har som led i sin globaliseringsstrategi fastsat det mål, at mindst 85 % skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010 og mindst 95 % i 2015¹.

Set i international sammenhæng ligger Danmark – som på de fleste andre uddannelsesmæssige områder – i midterfeltet af OECD-landene. Der råder en vis usikkerhed om tallene, fordi det er vanskeligt at opgøre, hvor mange der gennemfører en ungdomsuddannelse, og det kan gøres på flere måder. Men de fleste skøn peger på, at i disse år gennemfører omkring 82% en ungdomsuddannelse i Danmark. Adskillige OECD-lande, f.eks. Norge, gør det bedre end os², og derfor virker det realistisk, at procenten kan hæves også i Danmark.

Også en historisk betragtning giver grund til optimisme. Set over en længere årrække er det en stadig større del af en årgang, der gennemfører en ungdomsuddannelse. Således var "restgruppen", som man benævnte den på daværende tidspunkt, i begyndelsen af 1970'erne på cirka 28 %³. Ganske vist har tendensen til, at stadig flere gennemfører en ungdomsuddannelse i nogle år været gået i stå⁴, men der er ingen grund til at formode, at dette er et permanent brud på den langsigtede historiske tendens til, at stadig flere gennemfører en ungdomsuddannelse.

Bestræbelsen på at få flere til at gennemføre en ungdomsuddannelse stiller naturligvis primært krav til ungdomsuddannelserne, men også folkeskolen må yde et bidrag, og dette projekt koncentrerer sig om folkeskolens muligheder. At folkeskolen spiller en rolle for, hvor mange der gennemfører en ungdomsuddannelse er sandsynliggjort i adskillige undersøgelser. F.eks. viste Socialforskningsinstituttets sammenfatning af viden om social arv, at de kundskaber og færdigheder, som eleverne har ved udgangen af folkeskolen, har klar sammenhæng med deres sandsynlighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse⁵. Det samme er påvist i en publikation fra Evalueringsinstituttet⁶.

Folkeskoler kan benytte forskellige strategier til at udvikle elevernes kompetencer og lyst til at gennemføre en ungdomsuddannelse. En af disse strategier er at indføre flere erhvervsrettede praktiske fag i skolen. Sigtet med denne strategi er at give elever, som ikke er stærke i de 'boglige' fag, nogle succesoplevelser, som kan give dem lyst til og mod på at gennemføre en uddannelse. Et aspekt heraf kan være, at man tilstræber, at elevernes læring i de praktiske fag har en positivt afsmittende virkning på elevernes læring i de 'boglige' fag.

Bavnebakkeskolen i Rebild Kommune har den sandsynligvis mest omfattende erfaring i Danmark med denne strategi, og flere andre af kommunens skoler samarbejder med Bavnebakkeskolen og

bruger dens tilbud. Skolen har siden 1981 har drevet en erhvervsklasse for elever på 8.-10. klassetrin. Eleverne i erhvervsklassen har almindelig skoleundervisning om formiddagen, mens de om eftermiddagen er i erhvervspraktik hos et større antal firmaer, som skolen samarbejder med. Bavnebakkeskolen har endvidere lagt stor vægt på at udbygge sine faglokaler i bl.a. sløjd, metalarbejde og mediarbejde, og skolen indviede i 2005 et smedehus bygget i samarbejde med Aalborg teknisk Skole. Skolen kan dokumentere, at blandt de elever, der hidtil har gennemført erhvervsklassen, går omkring 60% i gang med uddannelse efter folkeskolen, mens hovedparten af de resterende opnår fast arbejde.

Foreliggende forskning

Som nævnt foreligger der en del dansk forskning, der dokumenterer folkeskolens indflydelse på, om eleverne efterfølgende gennemfører en ungdomsuddannelse. Forskningsmetoderne har været statistiske og sociologiske og har dokumenteret den nævnte generelle sammenhæng mellem folkeskoleudbytte og sandsynlighed for at gennemføre ungdomsuddannelse. Imidlertid mangler der dansk forskning, som på det pædagogiske niveau nærmere undersøger, hvad folkeskolen kan gøre for at bidrage til, at flere gennemfører ungdomsuddannelse.

Problemstillingen kendes naturligvis også fra andre lande. Så at sige alle udviklede lande har gennem adskillige år bestræbt sig på at øge andelen af en årgang, der gennemfører en ungdomsuddannelse. Der er udviklet en lang række forskellige strategier for at nå dette mål, og der har allerede gennem nogle år foreligget en vis forskningsmæssig viden om disse forskellige strategier⁷ og deres effekt⁸. Det har ikke været muligt i forbindelse med udarbejdelse af denne projektbeskrivelse at foretage nogen udtømmende analyse af den internationale forskning. Men der er ingen tvivl om, at der er forskningsresultater, der støtter antagelserne om, at erhvervmæssig undervisning i skolen har en gunstig effekt på elevernes videre uddannelse og beskæftigelse⁹. Andre undersøgelser tyder på, at den gunstige effekt i høj grad afhænger af kvaliteten af samarbejdet mellem erhvervmæssig og 'boglig' undervisning¹⁰. Som et væsentlig led i nærværende forskningsprojekt vil der blive foretaget en systematisk og opdateret sammenfatning af den internationale forskning om den erhvervmæssige undervisnings generelle uddannelsesmæssige effekter.

Problemstilling

Formålet med projektet er ud fra erfaringerne på Bavnebakkeskolen og i samarbejde med kommunens andre skoler at besvare følgende spørgsmål:

1. Hvilket samspil er der mellem elevernes læring i på den ene side de praktiske fag og erhvervspraktikken og på den anden side de 'boglige fag'?
  - a. Bruger eleverne viden og kunnen fra de praktiske fag og erhvervspraktikken i de 'boglige' fag, og fremmer denne brug tilegnelsen af disse fag?
  - b. Bruger eleverne viden og kunnen fra de 'boglige' fag i de praktiske fag og erhvervspraktikken, og fremmer denne brug tilegnelsen af praktiske kompetencer?
2. Har de praktiske fag og erhvervspraktikken indflydelse på elevernes selvtillid med hensyn til uddannelse?
3. Hvilken effekt har erhvervsklassen og undervisningen i de praktiske fag på elevernes søgning til ungdomsuddannelse efter folkeskolen?
4. Hvordan kan kommunens folkeskoler generelt bidrage til at flest mulige unge gennemfører en ungdomsuddannelse?

Generelt design af forskningsprojektet

Projektet udformes som et casestudium af Bavnebakkeskolen. Skolens arbejde i erhvervsklassen og de praktiske fag i øvrigt følges gennem en to-årig periode ved hjælp af en række forskningsmetoder:

observation, interview (med elever, lærere, ledere, erhvervspraktikværter, aftagere i erhvervsuddannelser m. fl.) analyse af dokumenter og andet materiale fra skolen.

Casestudiet af Bavnebakkeskolen vil blive søgt suppleret med korterevarende observationer og interview på andre skoler med lignende strategier, således at projektet kan svare mere generelt på, hvad erfaringerne er med at integrere erhvervsrettede og praktiske fag i folkeskolen.

Spørgsmålet om hvorvidt læring i praktiske fag har positivt afsmittende virkning på læring i 'boglige' fag er formentlig meget kompliceret at besvare på forskningsmæssigt grundlag. Derfor vil der særligt på dette område blive foretaget en systematisk søgning og review af den internationale forskningslitteratur.

Metoder

Spørgsmål 1 vil blive søgt besvaret primært gennem interview og observation. Eleverne i erhvervsklassen vil blive fulgt gennem nogle hele dage, det vil sige i såvel 'boglige' fag som praktiske fag og erhvervspraktik og deres arbejde vil blive observeret med henblik på at konstatere sammenhænge mellem praktiske og 'boglige' aktiviteter. Sideløbende med observationer vil elever og lærere blive interviewet uformelt i pauser og lign. om, hvorvidt læring inden for de to områder støtter hinanden. Samtalerne med elever og lærere vil blive søgt gennemført i umiddelbar tilknytning til deres læringsaktiviteter, således at forskeren sikrer sig, at eleverne har episoderne i frisk erindring.

Hvis man slutter fra forskningen om beslægtede problemstillinger om musikundervisnings¹¹ og idrætsundervisnings¹² indflydelse på læring i boglige fag må vi formode, at den positive virkning er begrænset til tilfælde, hvor der er direkte indholdsmæssige paralleller mellem de praktiske og 'boglige' fag (f.eks. brug af matematik ved beregninger i værkstedet). Derfor vil observationer og interview blive orienteret mod sådanne indholdsmæssige overlap.

Spørgsmål 2 vil blive undersøgt ved hjælp af mere formaliserede kvalitative interview med elever. Hvis vi slutter fra forskningen om idrætsundervisningens eventuelle positive virkninger på læring i 'boglige' fag, er det sandsynligt, at de praktiske fag har en generelt positiv virkning på elevernes selvtillid, og at selvtilliden virker positivt ind på deres præstationer i 'boglige' fag og deres holdning til uddannelse. Sådanne sammenhænge vil blive undersøgt gennem dybdegående individuelle interview med elever.

Spørgsmål 3 vil blive undersøgt ved hjælp af materiale, som skolen allerede har indsamlet om elevernes videre arbejds- og uddannelsesmæssige karriere. Dette materiale vil blive søgt kompletteret og ajourført og suppleret med interview med repræsentanter for arbejdsgivere og erhvervsuddannelser. Endelig vil udvalgte elever blive interviewet om deres planer for uddannelse omkring tidspunktet for afgang fra Bavnebakkeskolen.

Spørgsmål 4 vil blive undersøgt ved hjælp af samtaler med lokalpolitikere og skoleledere og lærere på kommunens øvrige skoler.

Tidsplan

Projektet iværksættes fra januar 2008 og strækker sig to år frem. Den nærmere tidsplan skal aftales med skolen, men i store træk forventes den at blive som følger:

Første halvår 2008:

- Observationer på Bavnebakkeskolen og uformelle interview med elever og lærere
- Formelle interview med elever omkring afgangstidspunktet

- Oversigt over den internationale forskning
- Andet halvår 2008:
- Fortsatte observationer og uformelle interview
  - Oversigten over den internationale forskning færdiggøres.
- Første halvår 2009:
- Fortsatte observationer og uformelle interview
  - Formelle interview med elever omkring afgangstidspunktet
  - Interview med erhvervspraktikværter, aftagere og repræsentanter for ungdomsuddannelser
- Andet halvår 2009:
- Interview med lærere og skoleledelse på Bavnebakkeskolen
  - Interview med lokalpolitikere og ledere og lærere på udvalgte skoler i kommunen.
  - Rapportskrivning

Budget

Projektet er endnu ikke planlagt i detaljer, og det følgende budget er derfor skønsmæssigt.

2008

Arbejdstid: 200 timer à 600 kr	120.000 kr
Transport København/Støvring	7.500 kr
Ophold i Støvring	12.000 kr
Overhead til DPU	28.000 kr
I alt	167.500 kr

DPU finansierer derudover 200 arbejdstimer.

2009

Arbejdstid: 200 timer à 600 kr	120.000 kr
Transport København/Støvring	7.500 kr
Ophold i Støvring	12.000 kr
Trykning af rapport	50.000 kr
Overhead til DPU	38.000 kr
I alt	227.500 kr

DPU finansierer derudover 200 arbejdstimer.

Forskergruppe og samarbejde med Bavnebakkeskolen

Projektet vil blive udført af professor Per Fibæk Laursen, DPU, i tæt samarbejde med Bavnebakkeskolen og Rebild Kommune. Rapporten udgives i PFL's navn, men Bavnebakkeskolen og kommunen vil få manuskriptet til kommentering inden trykningen.

¹ www.globalisering.dk

² OECD: *Education at a Glance*, 2006. www.oecd.org

³ B. Ørum: *Uddannelsernes restgruppe*. København: Socialforskningsinstituttet, 1975

⁴ L. Olsen: *Den nye ulighed*. København: Gyldendel, 2007

⁵ Socialforskningsinstituttet: *Social arv: en oversigt over foreliggende forskningsbaseret viden*. København: SFI, 1999

⁶ Evalueringsinstituttet: *Køn, karakterer og karriere*. København: EVA, 2005

⁷ *Integrating Academic and Vocational Education*. ERIC, CUE Digest, no. 83. www.ericdigests.org

⁸ D. Stern et al.: *School to Work. Research Programs in the United States*. Routledge, 1995.

⁹ R. Ann & Y. Shavit: *Secondary Vocational Education and the Transition from School to Work*. *Sociology of Education*, 1995, vol. 68.

---

¹⁰ M. J. Bowman: Links Between Geeneral and Vocational Education: Does the One Enhance the Other? *International Review of Education*. Vol. 34, 1988

¹¹ F. V. Nielsen: Musik og transfer. Hvad siger forskningen? I Palsmer (red): *For skolen og for livet*. København: DPU's forlag, 2004

¹² Th. Moser: Skaper fysisk aktivitet kloke mennesker? I Roessler: *Kroppens muligheder*. Århus: Forlaget Klim, 2001

Til
Børne- og Ungdomsudvalget
Rebild Kommune

Børne- og Ungdomsudvalget

Mødet den: 5/9-2007

Sag nr.: 6-35219

15. juni 2007

Jeg vil hermed gerne orientere om de planer, som vi har på Bavnebakkeskolen vedr. en videnskabelig undersøgelse af de praktiske fags betydning for **elevernes uddannelse og selvtillid samt specielt betydningen for de boglige fag.**

I sidste ende drejer det sig om at få flere unge i uddannelse. For øjeblikket får 80 % unge en uddannelse, mens regeringens mål er 95 %. Det er vores opfattelse, at undervisningen i folkeskolen skal indrettes efter elevernes forskellighed, ellers fortsætter vi med at have et 80 - 20 system. De aktuelle stramninger i folkeskolen er særdeles positive – for de 80 %, men hvis man skal have fat i de sidste 20 %, skal undervisningen for dem ændres. Det er det, vi gennem årene har forsøgt at gøre, og resultatet vil vi gerne have videnskabeligt bevist, så det forhåbentlig kan smitte af på praksis i folkeskolen i almindelighed. – Det er i øvrigt alarmerende, at ca. 50 % af eleverne på de tekniske skoler falder fra!

Skolebestyrelsen er særdeles positivt indstillet m.h.t. at gå videre. Jeg har talt med Per Larsen om at gøre projektet til et kommunalt projekt, da det vil være fint, hvis Rebild Kommune kunne vise vej m.h.t. at få flest muligt unge i uddannelse.

Her er deltagerlisten fra mødet med Per Fibæk Laursen. Per Larsen måtte desværre melde afbud p.gr. af et andet møde.

Lærer Peter Hornstrup
Lærer Torben Switzer
Lærer Leif Bohl Sørensen
Lærer Ruth Fruergaard
Lærer Anny Bunk Nielsen
Psykolog Erik Berg
Ledende psykolog Steen Pedersen
Bestyrelsesformand John Hansen
Formand for Børne- og Ungdomsudvalget Bent Juul Jensen
Skoleinspektør Arne Sloth Kristoffersen

Bilag:

Brev med projektforslag til professor per Fibæk Laursen.

Per Fibæk Laursens projektforslag.

Artikel i Skole og Samfunds blad, som jeg har skrevet på opfordring af redaktionen.

Med venlig hilsen

Arne Sloth Kristoffersen
Skoleinspektør
Bavnebakkeskolen

Møde med professor Per Fibæk Laursen
14. maj 2007

Deltagere:

Lærer Peter Hornstrup
Lærer Torben Switzer
Lærer Leif Bohl Sørensen
Lærer Ruth Fruergaard
Psykolog Erik Berg
Ledende psykolog Steen Pedersen
Bestyrelsesformand John Hansen
Formand for Børne- og Ungdomsudvalget Bent Juul Jensen
Skoleinspektør Arne Sloth Kristoffersen

Børne- og Ungdomsudvalget

Mødet den: 5/9-2007

Sag nr.: 6 - 35220

Dagsorden:

Bavnebakkeskolens tiltag m.h.t. de praktiske fag.

Valgfag, linjefag, værkstedshold og praktisk-kreative fag.

Værksteder incl. metalværksted, faglokaler, smedehus og medieværksted.

- Erhvervsklassen.

- Bavnebakkeskolens erfaringer med de praktiske fag.

M.h.t. brobygning, arbejdsglæde, selvtillid m.m.

- Behov for dokumentation gennem forskningsprojekt.

De praktisk-kreative fags positive betydning for de boglige fag.

- Hvordan kommer vi videre?

Der er stor interesse for at gøre projektet til et kommunalt projekt.

Aalborg Tekniske Skole (direktør Lars Mahler) vil gerne være med og indskyde øk. midler.

????

Arne Sloth Kristoffersen

**Referat af møde med professor Per Fibæk Laursen
14. maj 2007**

Børne- og Ungdomsudvalget

Mødet den: 5/9-2007

Sag nr.: 6-35222

Deltagere:

Lærer Peter Hornstrup
Lærer Torben Switzer
Lærer Leif Bohl Sørensen
Lærer Ruth Fruergaard
Lærer Anny Nielsen
Psykolog Erik Berg
Ledende psykolog Steen Pedersen
Bestyrelsesformand John Hansen
Formand for Børne- og Ungdomsudvalget Bent Juul Jensen
Skoleinspektør Arne Sloth Kristoffersen

Dagsorden:

Bavnebakkeskolens tiltag m.h.t. de praktiske fag.

Valgfag, linjefag, værkstedshold og praktisk-kreative fag.

Værksteder inkl. metalværksted, faglokaler, smedehus og medieværksted.

- Erhvervsklassen.

- Bavnebakkeskolens erfaringer med de praktiske fag.
M.h.t. brobygning, arbejdsglæde, selvtillid m.m.

- Behov for dokumentation gennem forskningsprojekt.
De praktisk-kreative fags positive betydning for de boglige fag.

- Hvordan kommer vi videre?

Der er stor interesse for at gøre projektet til et kommunalt projekt.

Aalborg Tekniske Skole (direktør Lars Mahler) vil gerne være med og indskyde øk. midler.

Per Fibæk: Observation i klassen af eleverne.

Leif Bohl: Større glæde og selvtillid.

Erik Berg: Hvad vil vi måle? – Hvad vil vi gerne vide.

Peter Hornstrup: Redskaber. Visualisering. Tager det med til de boglige fag.

Ruth Fruergaard: Konstruktioner i håndarbejde ved hjælp af matematiske opgaver.

Switzer: De forskellige intelligenser.

Bent Juul Jensen: Finde ud af, hvad den enkelte er god til.

Erik Berg: Hvad vil vi gerne måle, jv. målet at få 95 % i uddannelse.

Links mellem den enkeltes elevplan og undervisningen.

Leif Bohl: Bredere end erhvervsklassen.

Steen Pedersen: Hvad er det, vi vil have målt?

Per Fibæk: Opsamling af international viden.

1. Udruster de praktiske fag eleverne bedre til at få en uddannelse

2. Smitter de praktiske fag af på de boglige fag såvel socialt som fagligt.

Bent Juul Jensen: Det primære er effekten uden bevis. Hvilke fag er med?

Erik Berg: Vil vi undersøge en sammenhæng mellem de praktiske fag og de boglige fag.

Leif Bohl: Skolen er på vej væk fra de praktisk/håndværksmæssige til de boglige.

Sammenhæng med søgningen til gymnasiet og andre ungdomsuddannelser.

John Hansen: Kigge på Bavnebakkeskolens model.

Per Fibæk: Ved hjælp af observationer i klassen kan effekten observeres.

Undersøgelse af erfaringerne i andre lande.

**Man kan få et billede af effekten, men ikke præcise målinger af specielle effekter
helhedsbillede.**

17 modelkommuner. – Kobles på.

Bent Juul Jensen: Hvor mange % udgør målgruppen.

Switzer. Vi taler om "det hele menneske".

Peter Hornstrup: Lille gruppe får meget ud af det, men de fleste får glæde af det.

Ruth Fruergaard: I forbindelse med de forskellige intelligenser mange overraskelser. Skal være bevidst om forskellige læringsstile.

Per Fibæk: Selvtilliden.

Anny Nielsen: Fysiske.

Peter Hornstrup: Sigte brede end til de bogligt svage elever.

Per Fibæk: Skrive projektforslag.

Skoleinspektør

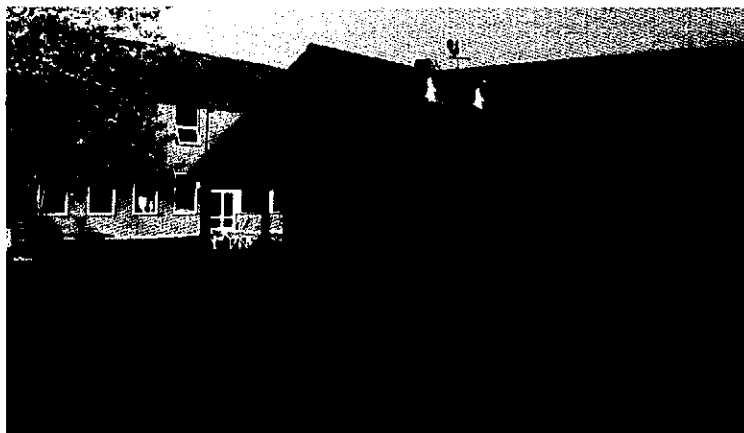
Arne Sloth Kristoffersen

Bavnebakkeskole

9530 Støvring

Tlf. 96 86 80 00

Mail: iaskr@rebuild.dk

Børne- og Ungdomsuddannelses

Mødet den: 5/9-2007

Sag nr.: 6 - 35223

Professor
Per Fibæk Laursen
Danmarks Pædagogiske Universitet

5. marts 2007

Kære Per.

Tak for sidst i Rebild. Det var dejligt at møde dig og høre dit spændende foredrag. Jeg har selvfølgelig fulgt din karriere, lige siden du begyndt at læse pædagogik.

Som du måske husker, fortalte jeg dig, at jeg længe har ønsket at tale med dig om **de praktiske fags betydning** i folkeskolen.

Jeg vil derfor gentage og begrunde mit forslag om at lave et forskningsprojekt på DPU om de praktiske fag som brobyggere til de boglige fag og som øjenåbner over for deres betydning.

Vi har følgende erfaringer med og holdninger til de praktiske fag:

- Vi har arbejdet med at udvikle disse fag gennem de 27 år, jeg har været skoleinspektør på Bavnebakkeskolen og fået meget gode resultater ud af det. Vi anser de praktiske fag for at:
  1. Være brobyggere til erhvervsuddannelserne, jf. vore resultater med erhvervsklassen.
  2. Give eleverne selvtillid, specielt de elever, der har lidt nederlag i de boglige fag, jf. de gode erfaringer, som vi har fra skolens fredagsværksted, der er for elever fra 6. – 8. klasse, der er kørt trætte i de boglige fag eller specialundervisning.
  3. **Virke som brobygger til og øjenåbner over for de boglige fag. Det tror vi helt bestemt, at de er, men vi vil gerne have det videnskabeligt undersøgt.**
- De praktiske fag er trængt på grund af feminiseringen af folkeskolen (intet negativt om de dygtige kvindelige lærere), den manglende forståelse for fagene og nedbrydningen af fagligheden i fagene:
  1. Der bliver færre mandlige lærere og dermed også værkstedslærere.
  2. På mange skoler står værkstederne tomme og det obligatoriske sløjdværksted er ofte placeret i en mørk kælder.
  3. Undervisningsministeriets konsulent vil forbyde svejsning i folkeskolen, selvom Arbejdstilsynet intet problem ser i det, når bare arbejdsmiljøreglerne bliver overholdt. – På lærerseminarierne har man nedlagt linjefagene sløjd og håndarbejde og i stedet oprettet faget ”materiel design” til stor skade for fagligheden.
  4. Denne udvikling modarbejder efter vores mening regeringens mål om, at 95 % unge skal have en ungdomsuddannelse.
- Vi har altid haft den holdning, at **”skolen skal være boglig, endda meget boglig, men ikke for alle, og derfor skal skolen indrettes efter elevernes forskellighed”**.
  1. I 1981 oprettede vi Danmarks første erhvervsklasse i en folkeskole jf. Folkeskolelovens

§ 33.4 for skoletrætte elever fra 8. – 10. klasse. Eleverne går i skole om formiddagen og er i erhvervspraktik om eftermiddagen i en af de **40 – 50 erhvervsvirksomheder**, som vi samarbejder med. Erhvervsklassen er ingen specialklasse. Eleverne har færre fag end skolens øvrige klasser, men flere dansk- og matematiktimer.

Vi kan dokumentere, at op mod 90 % af eleverne får en uddannelse eller et fast arbejde, ofte hos praktikværterne og ofte på trods af vanskeligheder i de boglige fag.

Vi har gennem artikler, møder og talrige besøg argumenteret for, at en klasse som erhvervsklassen fortsat kan bestå, trods ændringerne i Folkeskoleloven. Den 13.9.2006 havde statsminister Anders Fogh Rasmussen ønsket at besøge skolen for at tale med eleverne i erhvervsklassen og se værkstederne. Han erklærede efterfølgende: ”at en klasse som erhvervsklassen på Bavnebakkeskolen ikke blot kan, men skal bestå fremover”. Det lykkedes som bekendt.

2. Vi har indrettet en værkstedsfløj med moderne faglokaler til fysik, natur/teknik, biologi billedkunst, sløjd og metalværksted. – Metalværkstedet indeholder bl.a. svejsekabine, tre metaldrejbænke; de fleste maskiner er sponsoreret af Aalborg Tekniske Skole og lokale virksomheder.
3. Vi har indrettet en værkstedsgård med Danmarks første smedehus i en folkeskole med fire esser, ambolte m.m.. Huset blev bygget af lærlinge fra Aalborg Tekniske Skole og sponsoreret af Undervisningsministeriet, Dansk Metal, Dansk Industri, Industriens Uddannelsesfond, fabrikant Flemming Christensen m.fl.
I Værkstedsgården har vi opstillet otte 1 m høje geometriske figurer til matematikundervisningen, lavet og sponsoreret af AMU-center Aalborg.
4. Vi har et moderne medieværksted, og mediefag er det mest populære valgfag i 8. – 9. klasse. Vi samarbejder med Støvring Gymnasium og Aalborg Universitet om udvikling af medie.
5. I samarbejde med Støvring gymnasium, Rebild ungdomsskole og PPR opretter vi næste skoleår et fritidsfag for særligt dygtige og interesserede elever i ”fysik/kemi og matematik”.

P.S. Vi har håndarbejde i såvel 4. som 5. klasse, sløjd i 5. og 6. klasse og hjemkundskab i 6. klasse.

Praktiske fag i 7. klasse: Sløjd, håndarbejde, hjemkundskab, billedkunst og musical.

Valgfag i 8. og 9. klasse: Værkstedsfag, hjemkundskab, medie, billedkunst, musical, mer’idræt og håndarbejde.

Linjefag i 10. klasse: Værkstedsfag, idræt og IT/medie.

Bilag:

- Erhvervsklassen i 25 år.
- Vi bygger et smedehus.
- Husk de store elever.
- Statsministeren og erhvervsklassen.
- Folder om Bavnebakkeskolen
- Folder om erhvervsklassen.

Med venlig hilsen

Arne Sloth Kristoffersen
Skoleinspektør
Bavnebakkeskolen
9630 Støvring
96 868000

iaskr@rebild.dk

www.bavnebakkeskolen.dk